

Behovsanalys för lokaler

Utbildningsnämnden 2019 – 2028

Datum 2017-10-25

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1 Allmänna utgångspunkter	3
1.1 Mål och inriktning	3
2 Befolkningsutveckling	4
3 Beräknat behov av utbyggnad	4
3.1 Förskola	4
3.2 Förskola per ort	5
3.2.1 Surte	5
3.2.2 Bohus	5
3.2.4 Nol/Alafors	6
3.2.5 Älvängen	7
3.2.6 Skepplanda	7
3.2.7 Alvhem	7
3.3 Grundskola, förskoleklass och skolbarnomsorg	8
3.3.1 Surte	9
3.3.2 Bohus	9
3.3.3 Nödinge	9
3.3.4 Nol/Alafors	11
3.3.5 Skepplanda	12
3.4 Grundsärskola	13
3.5 Gymnasieskola	13
3.6 Vuxenutbildning	14

1 Allmänna utgångspunkter

1.1 Mål och inriktning

Utbildningsnämnden ansvarar för utbildning för barn och unga 1-16 år, gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning, särskoleverksamhet för gymnasieelever och vuxna.

Nämndernas verksamhet regleras av bland annat skollagen, läroplaner och Skolverkets författningssamling. Ändamålsenliga lokaler (väl anpassade för verksamheten) måste finnas för att nämnden ska kunna fullgöra sitt uppdrag enligt gällande lagar och politiskt antagna mål.

Lokalplaneringen ska arbeta för en ändamålsenlig, attraktiv, sund och säker verksamhetsmiljö som bidrar till hög produktivitet. Kommunens lokaler ska användas effektivt och den negativa miljöpåverkan ska vara låg.

För UBN är lokalutvecklingen ett av tre ben i det strategiska utvecklingsarbetet tillsammans med kompetensförsörjning och pedagogisk utveckling. Tillsammans utgör dessa hävstång för en utvecklad kvalitet och måluppfyllelse. Då nya lokaler planeras ska mål och inriktning också sättas avseende personal och verksamhet där de tre benen tillsammans verkar för en attraktiv arbetsplats med höjd kvalitet och måluppfyllelse. Det innebär att UBN avser vara en aktiv part i lokalutvecklingsarbetet.

Den snabba tillväxten innebär mycket stora utmaningar i att möta behovet av skol- och barnomsorgsplatser. Verksamheten ansvarar för att ett så effektivt lokalutnyttjande som möjligt sker som tar sin utgångspunkt i verksamhetsplaneringen. En viktig utgångspunkt därefter blir flexibilitet i det som planeras. Både flexibilitet avseende olika verksamheters möjlighet att nyttja samma lokaler men också möjligheter att lösa snabbt uppkomna behov.

De ekonomiska aspekterna av den snabba utbyggnadstakten är likaså stora utmaningar att hantera där sektorn både behöver göra sin del för att hålla alla byggkostnader nere samt hantera konsekvenserna av en ökad lokalkostnad. Det finns dessutom ett kraftigt eftersatt underhåll av flera av fastigheterna vilket medför att nödvändiga nybyggnationer konkurrerar om samma investeringsmedel.

I denna behovsanalys beskrivs behovet av lokaler för UBN:s verksamheter. Fokus ligger på perioden 2019-2028 med ett strategiskt långsiktigt perspektiv. Planen kommer att revideras årligen i samband med budgetprocessen vilket innebär att projekt kan komma att omprövas, tillkomma eller flyttas mellan år om förutsättningar ändras. Utgångsläget i behovsanalysen är dagens organisation kopplat till befolkningsprognosen samt övriga kända förutsättningar som exempelvis status på vissa byggnader. I viss mån tas även hänsyn till bostadsprojekt som sträcker sig utanför den beskrivna perioden men som är av sådan art att de bedöms ha en kraftig inverkan på nämndernas långsiktiga lokalbehov.

Det finns ett behov av att se över upptagningsområden utifrån befintliga behov hos invånarna, planerade bostadsområden och Ales utveckling i stort med ett särskilt socialt

hållbarhetsperspektiv. Under första delen av 2018 kommer ett nytt förslag att tas fram vilket kan komma att påverka planeringen omgående.

2 Befolkningsutveckling

Behoven utgår från faktiska barn- och elevtal, befolkningsprognoser, kösituationen inom förskola samt övriga underlag och ställningstagande från sektorn.

Befolkningsutvecklingen kommer att följas för att kontinuerligt göra de justeringar som krävs för lokalresursplanen. Ale kommuns befolkningsprognos finns på ortsnivå fram till 2028. Det bör nämnas att befolkningsprognosens träffsäkerhet i slutet av perioden är ytterst osäker med anledning av det långa tidsintervallet i prognosen.

3 Beräknat behov av utbyggnad

3.1 Förskola

Förskoleverksamheten är reglerad i skollag och andra övergripande styrdokument som läroplan och allmänna råd samt kommunala måldokument. Förskoleverksamhet bedrivs i form av förskola och pedagogisk omsorg/familjedaghem.

Förskola ska erbjudas alla barn från 1 års ålder där föräldrar är förvärvsarbetande, aktivt arbetssökande, föräldralediga eller studerar. I vissa fall är det enligt skollagen barnets egna behov som styr omsorgsbehovet. Allmän förskola ska erbjudas från och med 3 års ålder och är frivillig upp till 525 timmar om året.

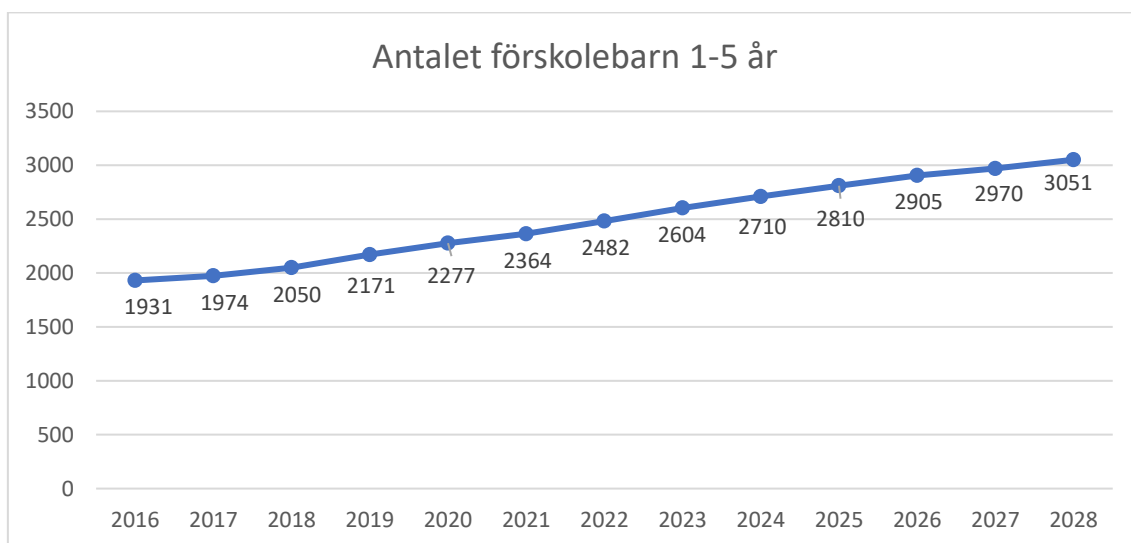
Dagens kapacitet inom förskolan styrs av lokalernas beskaffenhet, gruppernas storlek, barnens ålder och behov samt personalens kompetens. Av organisatoriska och ekonomiska skäl bör enheter med mindre än 3 avdelningar antingen avvecklas eller byggas ut. Vid nybyggnation är målet minst 6 avdelningar.

I dagsläget finns inte förutsättningar att placera alla barn på önskad ort. Det innebär osäkerheter i planeringsarbetet avseende nyttjande av platser samt byte mellan orter.

Som syns i diagrammet nedan står förskoleverksamheten inför en enorm ökning och sett över helheten planeras alla befintliga platser att utnyttjas redan våren 2018.

I diagrammet nedan visas en prognos över utvecklingen av antalet barn i åldrarna 1-5 år från 2016 till 2028. Totalt för perioden är ökningen ca 1 120 barn och den är relativt jämt fördelad över perioden som helhet. Största ökningen finns i Nödinge och i Älvängen där de båda tillsammans utgör ca 75 % av den totala ökningen av antalet förskolebarn. Skillnaden mellan orterna är att Älvängen har sin ökning första halvan av perioden medan Nödinge har sin största ökning under andra halvan. Nol, Alafors och

Surte är de resterande orter där det finns en ökning av förskolebarn värt att notera, det rör sig om drygt 100 barn i Nol och runt 80 barn i Surte och Alafors.

Figur 1. Utveckling av antal barn mellan 1-5 år i Ale kommun.

3.2 Förskola per ort

3.2.1 Surte

I Surte ökar antalet barn i åldern 1-5 år med 80 barn under perioden 2016-2028. Det finns idag två förskolor i Surte där den totala kapaciteten för antalet barn ligger mellan 120-130 barn. Utöver detta finns Glasblåsaren i Green Village med en kapacitet för cirka 70 barn. Förskolan är av paviljongkaraktär och har ett tillfälligt bygglov. Denna kommer att avvecklas i samband med att ny permanent förskola står klar (beställning är gjord och förstudie påbörjad men pausad). Dessa platser bör räcka fram till 2019. Därefter visar kommande år på en ökning som blir svår att hantera inom befintlig organisation om inte antalet lokaler utökas.

3.2.2 Bohus

Bohus uppvisar ingen ökning av antalet förskolebarn under perioden som helhet. Prognosen uppvisar dock en ökning i mitten av perioden med ca 20 barn för att sedan åter sjunka till samma nivå som ursprungsåret. Det finns idag två kommunala förskolor i Bohus varav en är av mer tillfällig karaktär. Total kapacitet för de kommunala förskolorna är mellan 150-160 barn. Utöver detta finns en fristående enhet med cirka 30 barn. Dessa platser bör räcka under perioden. Det har tillkommit ett externt alternativ till förskola i Bohus/Surte inom pedagogisk omsorg som på sikt kan inverka på behovet av platser inom barnomsorgen.

Ortens förskolor har under några år använts för tillfälliga placeringar på grund av platsbrist i andra orter i kommunen. Detta kommer inte längre att vara möjligt under hela perioden. På sikt behövs en ny permanent lösning för att ersätta Byvägens förskola vars livslängd begränsas av ett tillfälligt bygglov, som går ut 2021 dock med möjlighet till förlängning med maximalt 5 år, därefter måste lokalerna avvecklas för gott.

3.2.3 Nödinge

Barnantalet i Nödinge ökar enligt prognosen med ca 450 barn. Fram till 2020 är ökningen relativt blygsam men från 2021 och fram till 2028 är det en kraftig ökning årligen. Det finns fyra permanenta förskolor i Nödinge samt en paviljonglösning, Nygårdens förskola, som även används för att täcka upp bristen på förskoleplatser i andra orter. I Nödinge finns också familjedaghem i mindre format. Total kapacitet för de kommunala förskolorna är mellan 430-440 barn. Utöver detta finns en fristående enhet med cirka 20 barn. Från 2021 fram till 2028 är den årliga ökningen i snitt ca 55 barn vilket exempelvis medför ett behov av en ny förskola på ca 6-7 avdelningar vartannat år fram till 2028.

Antalet förskoleplatser är under perioden tillräckligt för Nödinges behov, platsbristen i Nol har dock en inverkan på Nödinges kapacitet under framförallt första delen av perioden. Det behöver dock tas fram en plan för hur de tillfälliga paviljongerna på sikt ska ersättas med permanenta lösningar. Arbetet med den fördjupade översiktsplanen kan på sikt ha inverkan på framtida lösningar. Arbetet med nya förskolor i Nödinge bör planeras tillsammans med nya skolor då det skapar möjligheter att samordna dessa i form av flexibla lokaler.

3.2.4 Nol/Alafors

Under perioden ökar antalet barn med knappt 200 st där merparten av ökningen sker i Nol. I Nol finns idag tre befintliga förskolor medan Alafors inklusive Starrkärr har två stycken. Total kapacitet för de kommunala förskolorna är mellan 280-290 barn. Det finns också familjedaghem med mellan 10-15 barn. Alafors har dessutom två stycken fristående förskolor med cirka 60 barn. Det finns även familjedaghem med ca 10-15 barn inskrivna.

I Nol räcker antalet platser i dagsläget inte till. Detta har medfört att barn även placerats i Nödinge. Under sommaren fick Ale kommun besked om att de beviljats ca 60 mkr för att sanera marken där en ny förskola på 8 avdelningar planeras. Denna skall vid färdigställandet ersätta Nolvagens förskola som på grund av lokalernas beskaffenhet behöver rivras. (Under hösten 2017 görs en mindre upprustning av Nolvagens förskola som skall få den i acceptabelt skick fram till avvecklingen. Upprustningen beräknas vara färdig under våren 2018. Under tiden är Nolvagens förskola placerad i Nödinge i tillfälliga lokaler med en minskad kapacitet). Denna kapacitetsökning innebär fyra fler avdelningar i förhållande till dagens situation vilket tillfälligt förbättrar situationen. Behovet av ytterligare förskoleplatser är avhängigt den fortsatta utvecklingen gällande exploatering av Tudorområdet.

En viktig förutsättning för framtida kapacitet är också att det görs ett arbete med ändring av detaljplanen kring Nolvängens förskola för att möjliggöra eventuell utbyggnad, alternativt rivning och nybyggnad för att förstärka antalet förskoleplatser i Nol/Alafors.

I Alafors kommer säkerligen den planerade byggnationen inom perioden medföra ett ökat behov av antalet platser. En framtida utredning får uppvisa om denna ökning ska hanteras i Alafors eller om det ska synkroniseras med Nols framtida behov.

3.2.5 Älvängen

Älvängen kommer enligt prognosen att öka med knappt 400 barn fram till 2028. I dag finns det fem förskolor. Total kapacitet för de kommunala förskolorna är mellan 410-420 barn. Det finns också familjedaghem med mellan 10-20 barn.

Fastighetsavdelningen har gjort bedömningen att Hövägens förskola bör avvecklas på sikt. Med hänsyn till Hövägens status och den snabba och kraftiga exploateringen i Kronogården kommer behovet av förskoleplatser att öka. Antalet barn i förskoleålder i Älvängen ökar med i snitt drygt 30 barn per år för att vid periodens slut uppgå till cirka 760 stycken.

Antalet förskoleplatser i Älvängen måste utökas både på kort och lång sikt. För att hantera ökningen av antalet barn bör en förskola byggas omgående. Totala behovet är ca 3-4 förskolor beroende på storleken och antalet avdelningar per enhet. Om Hövägens förskola behöver rivs tillkommer ytterligare en förskola för att ersätta denna. Vid rivning kan det vara aktuellt med en tillfällig lösning i form av paviljonger för att lösa det akuta behovet.

3.2.6 Skepplanda

Skepplandas förändring under perioden är relativt blygsam och prognosen visar på en ökning med 7 barn. Det finns idag tre förskolor i Skepplanda. Gunnarsgården har fem avdelningar varav en avdelning är placerad på Alboskolan. Garnvindans förskola är placerad på Garnvindeskolan med två avdelningar. Kyrkskolans förskola har två avdelningar. Total kapacitet för de kommunala förskolorna är cirka 150 barn. Det finns också familjedaghem med mellan 20-30 barn. Hålanda har en fristående förskola med cirka 20 barn.

Befintliga förskolor kan inte idag täcka behovet av förskoleplatser vilket innebär att föräldrarna erbjuds plats på andra orter i kommunen. Ett uppdrag att se över organisationen för både förskola och skola i Skepplanda finns i verksamhetsplanen. På sikt förväntas det ge fler förskoleplatser och en mer effektiv organisation. En beställning om en förstudie är skickad till kommunens i fastighetsavdelning som nyligen har påbörjats.

3.2.7 Alvhem

Enligt prognosen minskar antalet barn med 15 st (inklusive Kattleberg) men det är först sista året som detta sker. Fram till mitten av perioden är det istället en mindre ökning på ca 10 barn. Alvhems förskola är idag en liten enhet med två avdelningar och en kapacitet på cirka 40 barn. Antalet platser räcker sannolikt under perioden.

Samlade behov för verksamhet förskola;

- Surte: En plan för en ny permanent förskola 6-8 avdelningar som på sikt skall ersätta Glasblåsarens förskola som är en tillfällig byggnad med 4 avdelningar. Den nya förskolan bör vara färdigställd mellan 2025-2030, det kan dock finnas behov av tillfälliga lokalförstärkningar från 2020.

- Bohus: En plan för en ny permanent förskola med 6-8 avdelningar som på sikt skall ersätta Byvägens förskola med 3 avdelningar. Den nya förskolan bör vara färdigställd senast 2026 då det tillfälliga bygglovets upphör.
- Nödinge: En plan för utökning av permanenta förskoleplatser som på sikt skall ersätta tillfälliga byggnader såsom Nygårdens förskola med 4 avdelningar och Storgårdens extra paviljonger med 2 avdelningar. En ny förskola väntas från 2021-2028 på ca 6-7 avdelningar. Tidplan är beroende av hur arbetet med den fördjupade översiktsplanen i Nödinge fortskrider.
- Älvängen: Behov för perioden av 3-4 förskolor med kapacitet för ca 100 barn i varje varav en omgående. Om Hövägens förskola skall ersättas ökas behovet motsvarande Hövägens nuvarande kapacitet.
- Skepplanda behov av 15-30 platser cirka 2 avdelningar utifrån nuvarande lokalbestånd. Behovet är akut och hanteras i dagsläget med att erbjuda placering på annan ort.

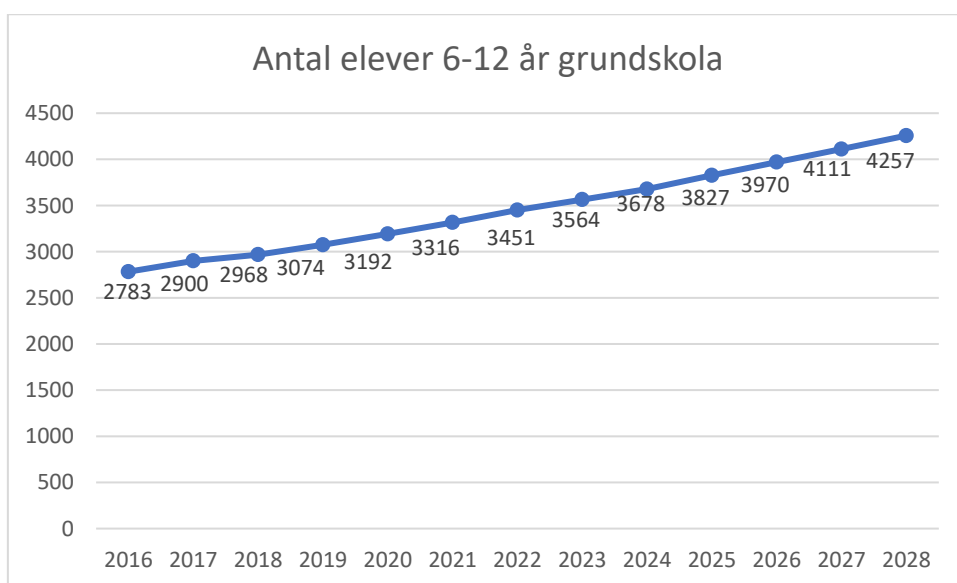
3.3 Grundskola, förskoleklass och skolbarnomsorg

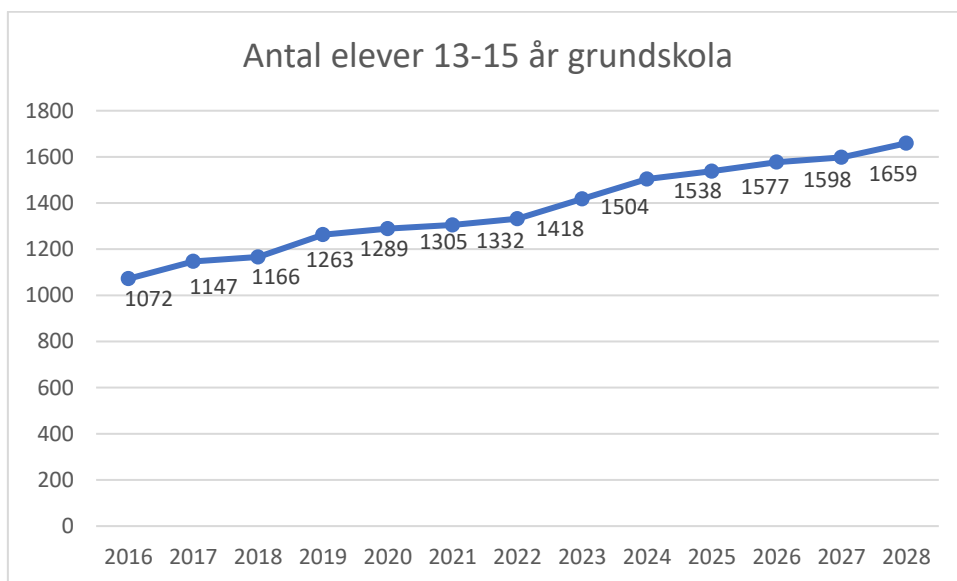
Grundskola är en obligatorisk skolform från årskurs 1 till årskurs 9.

Förskoleklass är en egen skolform för alla 6-åringar och omfattar 525 timmar per år. Kommunen måste erbjuda alla 6-åringar en plats i förskoleklass och skolformen är frivillig.

Fritidshem erbjuds alla förskolebarn i förskoleklass och skolbarn upp till 12 års ålder när föräldrarna arbetar, är arbetsökande eller studerar. Grundskolans lokaler samutnyttjas med fritidshem under skoldagen.

Den snabba tillväxten kan innebära att verksamheten inte kommer kunna möta behovet av skollokaler.

Figur 2. Totalt antal barn mellan 6 – 12 och 13-15 år

3.3.1 Surte

Enligt befolkningsprognosen så kommer Surteskolan under perioden 2016-2028 ha ett ökat elevunderlag på 146 barn. Under våren 2016 kompletterades Surteskolan med paviljonger innehållande två extra klassrum med tillhörande grupprum, kapprum mm. Vid ett ökat behov finns möjligheten att bygga på ytterligare en våning på befintlig paviljong. Surteskolan har utöver Ales egna elever ett inflöde från Angered vilket har en viss inverkan på skolans totala kapacitet. Under hösten 2017 skall en utredning påbörjas för att titta på Surteskolans långsiktiga lokalbehov. Bedömningen är att Surteskolan klarar sig fram till mitten av perioden med hjälp av lokalförstärkningen som nämns ovan.

3.3.2 Bohus

Bohusskolans elevunderlag förväntas öka med 165 barn under fram till 2028 enligt prognosen. Bohusskolan har utökats med paviljonger innehållande fyra klassrum med tillhörande grupprum, kapprum mm. Bohusskolan har utöver detta tre byggnader som inte är ändamålsenliga för elever eller personal lärare. Även Bohusskolan har ett tillskott av elever från Göteborg vilket inverkar på behovet av lokaler. Under hösten 2017 skall en utredning startas för att belysa Bohusskolans långsiktiga behov. Behovet av lokaler är dock akut då det redan till läsårsstart hösten 2019 finns för få klassrum sett till bara nuvarande elevunderlag.

3.3.3 Nödinge

I Nödinge finns tre skolor, Nödingeskolan med F-3, Kyrkbyskolan med 4-6 samt Da Vinci med 7-9. Elevunderlaget ökar under perioden för årskurs F-3 med 271 barn, för årskurs 4-6 med 162 barn och årskurs 7-9 uppskattas öka med 303 elever. Da Vinci tar emot elever från Nödinge, Nol, Alafors och Starrkärr dessutom tar Ahlafors fria skola emot elever från detta område, därför är det lite svårare att uppskatta antalet elever i dessa åldrar. Inför hösten 2017 har något fler elever från Da Vinciskolans

upptagningsområde valt Aroseniusskolan i första hand vilket komplicerar arbetet med att bedöma det framtida behovet.

Ale kulturrum kommer de kommande åren att genomgå en upprustning och anpassning för att bättre tillgodose behovet av ändamålsenliga lokaler för Da Vinciskolan. Ambitionen är att skolan skall kunna hantera ett elevunderlag på ca 600 elever när upprustningen är avslutad. I dagsläget har Da Vinci ca 400 elever. Med utgångspunkt från dagens elevunderlag och med hänsyn taget till ökningen enligt befolkningsprognosen så kommer Da Vinci att ha ett elevantal på 600 elever år 2025. Detta är dock under förutsättning att övriga skolor som Arosenius och Ahlafors Fria skola kan ta emot lika stor andel elever som de gör idag vilket är ytterst osäkert.

Som beskrivs ovan så borde Da Vinciskolans lokaler räcka kommande 5-årsperiod, den svaga länken är specialsalar och framförallt hemkunskap där del av undervisningen sker i en paviljong med tidsbegränsat bygglov. Om denna inte förlängs kommer inte antalet hemkunskapssalar vara tillräckligt i Nödinge.

Det stora trycket på skolverksamheten ligger snarare i de yngre åldrarna och då framförallt Nödingeskolans kapacitet i förhållande till elevunderlaget. Nödingeskolans elevantal är för hösten 2017 redan i paritet med vad befolkningsprognosen visar för 2018. Enligt prognosen skall elevunderlaget öka med ca 20 barn ytterligare till 2019 vilket kan medföra att lokalerna inte räcker till. Sektor UKF anser att de båda planerade F-3 skolorna i Nödinge bör tidigareläggas för att förhindra kostsamma akutåtgärder till följd av att lokalerna inte räcker till. I kommunens antagna dokument Mål och strategier för lokalförsörjning i Ale kommun förespråkas en viss överkapacitet för att hantera de växande målgrupperna. Genom att tidigarelägga vissa byggnationer kan man skapa detta istället för att hyra in paviljonger som i många fall innebär kostnadsökningar utan långsiktigt värde.

Den fördjupade översiktsplanen för Nödinge håller på att tas fram där målet är en fördubblad befolkning fram till 2030. Detta medför ett ökat elevunderlag som det redan nu måste planeras för. Det mest troliga är att elevunderlaget ökar mest inom de yngsta åldrarna (1-5 år) men en viss ökning av antalet elever i skolåldern är också troligt. Denna kraftiga ökning av barn kommer att leda till stort behov av nybyggnation som innefattar komplexa aspekter men också stora möjligheter att påverka Nödinges utveckling.

Utöver den fördubblade befolkningen i Nödinge så planeras det även för nya bostadsområden i Nol och Alafors. Detta kommer också att påverka skolorna och skolvägarna i och till Nödinge.

För att hantera kommande ökning förslås att elever i årskurs F-3 bereds plats i nya skolor, dels på den redan detaljplanlagda tomten på Norra Kilandavägen och även i det planerade exploateringsområdet i Södra Backa. Till skolan på Norra Kilandavägen finns även möjligheten att knyta an södra Nol som upptagningsområde vilket får följd effekter för andra skolor. Detta frigör ytor för eleverna i årskurs 4-6 i samband med att befolkningen ökar. Idag bedrivs undervisning i hemkunskap, textilslöjd och trämetallslöjd för Da Vinciskolan i Kyrkbyskolans lokaler. Det möjliggör även ett samutnyttjande av övriga lokaler med Da Vinciskolan årskurs 7-9.

I Nödinge finns det en genomgående tanke att öka integration i skolan genom det organisationsförslag som sektorn tagit fram. Med två stycken nya F-3 skolor med

likvärdig standard minskar risken för att någon av skolorna blir mer populär med anledning av byggnadens status. Bedömningen från sektorn är att en sammanslagning av de båda skolorna i årskurs 4 är positiv utifrån att samtliga delar av Nödinges elevunderlag blandas i nya konstellationer vilket minskar risken för att integrationsproblematik uppstår.

3.3.4 Nol/Alafors

I detta område finns Nolskolan och Himlaskolan båda med årskurs F-6 samt Ahlafors fria skola, F-9. Enligt prognosen förväntas Nolskolan öka med 126 elever och Himlaskolan med 46 elever fram till 2028. Kommunens enda fristående skola, Ahlafors fria skola, finns i området vilket påverkar bedömningen av de prognoser som tas fram.

Nolskolan kompletterades hösten 2016 med en paviljong innehållande ett klassrum med tillhörande grupprum, kapprum mm. Till hösten 2017 har Nolskolan förstärkts med ytterligare en paviljong. Skolans övriga status är i dagsläget osäker men att det finns ett behov av upprustning och anpassning av lokaler är dock känt. Nolskolan kan inte utöka sitt elevunderlag om det innebär ytterligare en klass. Det är angeläget att omgående ta fram hållbara och långsiktiga lösningar för Nol och Alafors med tanke på byggnadernas utformning och status samt den tänkta exploateringen i området.

Himlaskolans prognostiserade elevunderlag förutsätter att Ahlafors fria skolas elevantal är konstant. Fastighetsavdelningen har bedömt att Himlaskolan behöver avvecklas på sikt på grund av byggnadens skick, dock har en tidsplan för detta inte förmedlats till sektorn. Byggnadens skick har medfört att vissa delar av lokalerna inte kan nyttjas. Därför bör det omedelbart göras en tidsplan och en konsekvensanalys för Himlaskolans avveckling och hur det påverkar hela närområdet. I sektorns långsiktiga planering är tanken att Himlaskolan och Nolskolan ersätts med en stor F-6 enhet. Detta förutsätter dock att vissa förändringar sker kring elevernas skolvägar. Utifrån dagens skolvägar kommer elevunderlaget för perioden att vara allt för stort för att hanteras av en enda skola.

3.3.5 Älvängen

Utöver Aroseniussskolan, 7-9 finns sedan hösten 2016 den nya Kronaskolan, F-6. Dessutom finns sarskolans elever för samma åldersgrupper på skolorna. Kronaskolan har även förskoleverksamhet i sina lokaler. Enligt befolkningsprognosen ökar åldersgruppen F-6 med ca 500 elever och 7-9 med drygt 200 elever fram till 2028.

Den snabba exploateringen och en fortsatt planerad byggnation i Kronogården har gjort att tidigare prognoser har varit kraftigt underdimensionerade. Det har lett till att Madensskolan till hösten 2017 rustats upp och inrymmer samtliga 6-åringar i Älvängen. Inom kort skall beslut fattas om hur läsåret 2018/2019 skall hanteras.

Aroseniussskolan är fullt utnyttjad trots att anpassningar nyligen har gjorts. Bedömningen är att lokalerna räcker fram till hösten 2019 då det finns ett behov av att utöka lokalbeståndet.

Skolan kommer att ha ett utökat lokalbehov. Som åtgärd har en behovsanalys lämnats till kommunens utvecklingsledare för lokaler med önskemål om att maximera byggytan

på skoltomten i Svenstorp utifrån ett flexibelt användningsområde för förskola och skola F-3. Denna förstudie i kombination med befintliga tomställda lokaler (Älvängenskolans samt del av Madenskolans) kommer med stor sannolikhet att ligga till grund för ett framtida beslut om utvecklingen av skollokaler i Älvängen.

Även Älvängen kommer att få en fördjupad översiktsplan som beskriver en vision om en ökad befolkning. Detta ställer stora krav på tillgången på skolor och förskolor och det är viktigt att det finns utrymme för verksamheterna att växa.

Det finns också ett behov av att rita om skolvägarna in i Älvängen vilket kommer att ställa ytterligare krav på platser.

3.3.5 Skepplanda

I Skepplanda finns Garnvindeskolan, F-3 och Alboskolan, 4-6. Enligt periodens prognos ökar elevunderlaget med 85 respektive 50 elever fram till 2028. Garnvindeskolans ökning är den mest problematiska då de saknar utrymme att växa. En ogynnsam åldersfördelning innebär behov av nya lokaler omgående men senast 2020 om befolkningsprognosen stämmer. Alboskolan bör klara av att ta emot alla elever även i fortsättningen.

I verksamhetsplanen ligger ett uppdrag att se över organisationen för både skola och förskola i Skepplanda vilket på sikt förväntas ge en mer effektiv organisation. Uppdraget, som är skickat till kommunens fastighetsavdelning, innebär att slå samman Garnvindeskolan och Alboskolan till en F-6 enhet. En översyn av skolvägarna i kommunen kan få en effekt för Skepplandas framtida elevunderlag då delar av nuvarande elevunderlag har närmare till Älvängen än till Skepplanda.

I samband med detta utreds även möjligheten att effektivisera förskolans lokaler i Skepplanda. Idag bedrivs förskoleverksamhet i skolans lokaler med två avdelningar på Garnvindeskolan och en avdelning på Alboskolan. Som beskrivits ovan är Garnvindeskolan trångbodd vilket kan påverka förskolans verksamhet. Enheterna bör separeras då de har olika pedagogiska förutsättningar och uppdrag samt olika behov kring utformning av lokaler och utemiljö. En beställning om en förstudie är skickad till kommunens fastighetsavdelning som nyligen har påbörjats.

Samlade behov för grundskola, förskoleklass och skolbarnomsorg;

- Det behöver göras en utredning för att säkerställa en permanent lösning för lokalbehovet på Surteskolan. Det är önskvärt att utredningen är klar under våren 2018 för att kunna ha med behovet i arbetet med lokalresursplanen för 2020.
- Boshuskolan har ett behov av att det omgående görs en översyn av skolans lokaler och funktionalitet för att säkerställa lokalutbudet för den kommande elevtillväxten. Bohusskolans lokaler är tillräckliga fram till läsårsstart 2019 då det behövs fler lokaler för att säkerställa undervisningen.
- Nödinge två stycken nya F-3 skolor inklusive förskola. Första på Norra Kilandavägen bör vara färdigställd senast till höstterminen 2020. Andra skolan bör vara färdigställd 2021.

- Nol/Alafors en ny skola färdigställd senast 2021. Storlek och vilka årskurser som skall gå där är avhängigt eventuella förändringar av skolvägarna samt utvecklingen av planerad exploatering i framförallt Nol.
- Älvängen ny skola inklusive förskola färdigställd 2019, exakt utformning och målgrupper beslutas vid förstudiens färdigställande.
- Skepplanda genomförande av beställd förstudie omgående i syfte att effektivisera skolans och förskolans organisation.

3.4 Grundsärskola

För barn med funktionshinder finns grundsärskola som är ett alternativ till grundskolan. Grundsärskolan är nioårig och omfattar utbildning i ämnen eller inom ämnesområden eller en kombination av dessa.

Grundsärskolan bedrivs från och med höstterminen helt åldersadekvat då lokaler finns på Kronaskolan i Älvängen för årskurs F-6. Årskurs 7-9 kommer liksom tidigare att finnas på Arosenius skolan. Bedömningen är att lokalerna är tillräckliga för en längre tid framöver på Kronan. Gällande lokalerna på Arosenius för Grundsärskolan år 7-9 så påverkas dessa av den kommande lokalproblematiken för Arosenius skolan. I det kommande arbetet avseende Arosenius skolans lokaler måste Grundsärskolans behov beaktas.

3.5 Gymnasieskola

Ale gymnasium bedriver Introduktionsprogrammen Individuellt alternativ och Språkinträdning vilket innefattar undervisning och praktik för elever som står långt från skola och arbetsmarknad. Verksamheten har höga krav på anpassningar för enskilda elever vad gäller tider, uppgifter, arbets-/studiemiljö, relationer etc. Ett flertal har psykosociala, kognitiva, stress- eller krisreaktioner som verksamheten har att förhålla sig till. Elevhälsan och det förebyggande hälsoarbetet har en central roll.

Ale Gymnasium startade läsåret 2017/2018 med 90 elever. En försiktig prognos är att Ale Gymnasium höstterminen 2018 startar med sammanlagt 80 elever på Språkinträdning och Individuellt Alternativ.

Verksamheten kan idag hantera ett elevunderlag på 120 elever vilket innebär att lokalerna är tillräckliga på kort sikt. Det är svårt att prognostisera elevunderlaget på lång sikt då detta bland annat styrs av nationella beslut.

För att effektivisera och samtidigt öka flexibilitet och målgruppsanpassat utbud för Ale Gymnasiums och Vuxenutbildningens elever kommer en ökad samverkan mellan de två verksamheterna vara nödvändig. Den ökade samverkan kommer att underlättas och effektiviseras genom att organisationen anpassas efter uppdragen samt att verksamheterna samlokaliseras. Ale gymnasiums kontrakt måste sägas upp senast 2019-03-31, annars förlängs avtalet med 3 år. En uppsägning av lokalerna enligt förslaget medför dock att Ale kommun måste ersätta hyresvärden med kvarvarande upprustningskostnader. Vuxenutbildningens lokaler måste samtidigt friställas i samband med om/till/ny-byggnation av Himlaskolan och Nolskolan. Nya lokaler för Ale

gymnasium och Vuxenutbildning bör därmed vara tillgängliga senast inför ht-19. Lokalerna ska ligga i anslutning till allmänna kommunikationer och lämpliga orter är därmed Älvängen, Nödinge eller Bohus.

3.6 Vuxenutbildning

Den kommunala vuxenutbildning syftar till att ge vuxna de kunskaper och färdigheter som behövs för att delta i samhälls- och arbetsliv. Utbildningen ska även göra det möjligt att gå vidare till fortsatta studier.

Antalet elever inom den kommunala vuxenutbildningen på gymnasial nivå minskar något under 2016 och kommer att ligga på ungefär samma nivå den närmsta tiden. Antalet elever på grundläggande nivå ökar vilket beror på utvecklingen inom SFI. Ökningen ryms i den befintliga verksamheten. Utifrån migrationsverkets prognoser kommer däremot antalet elever inom SFI fördubblas, vilket kommer att inträffa under 2017.

I dagsläget disponerar Komvux lokaler i Himlaskolan (6 lektionssalar och 3 små grupprum i A-huset samt två lektionssalar och en studiehall i den låga byggnaden bakom A-huset). Om en fördubbling sker inom SFI bör man klara det inom den befintliga verksamheten genom att schemalägga grupper på förmiddag och eftermiddag.

Det är viktigt att hela Komvux verksamhet placeras på ett och samma ställe. Elever på Komvux behöver lätt komma i kontakt med andra aktörer så som AF, AMF, Samhällsorientering mm. Det är även viktigt med bra kommunikation då elever läser kurser i andra kommuner (Kungälv, Göteborg).

För att effektivisera och samtidigt öka flexibilitet och målgruppsanpassat utbud för Ale Gymnasiums och Vuxenutbildningens elever kommer en ökad samverkan mellan de två verksamheterna vara nödvändig. Den ökade samverkan kommer att underlättas och effektiviseras genom att organisationen anpassas efter uppdragen samt att verksamheterna samlokaliseras. Ale gymnasiums kontrakt måste sägas upp senast 2019-03-31, annars förlängs avtalet med 3 år. En uppsägning av lokalerna enligt förslaget medför dock att Ale kommun måste ersätta hyresvärden med kvarvarande upprustningskostnader. Vuxenutbildningens lokaler måste samtidigt friställas i samband med om/till/ny-byggnation av Himlaskolan och Nolskolan. Nya lokaler för Ale gymnasium och Vuxenutbildning bör därmed vara tillgängliga senast inför ht-19. Lokalerna ska ligga i anslutning till allmänna kommunikationer och lämpliga orter är därmed Älvängen, Nödinge eller Bohus.